

**R. P. Georgii De Rhodes Avenionensis, È Societate Iesv,
Philosophia Peripatetica, Ad Veram Aristotelis Mentem**

Rhodes, Georges de

Lvgdvni, 1671

Sect. ij. Vtrum fuerit possibilis motus successiuus ab æterno.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95638](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95638)

transitus ab esse ad non esse, præsupponit essentialiter ipsum esse: sed corruptio essentialiter est transitus ab esse ad non esse: ergo corruptio ut sic essentialiter præsupponit prius ipsum esse rei corruptæ; quomodo enim potest corrumpi id quod non fuit?

Quarta ratio. Si generationes ita essent ab æterno, ut nulla ex his esset omnium prima, nec ullus hominum à solo Deo esset creatus, sequeretur quod tota collectio hominum, ut collectio est, non esset à solo Deo; si enim nullus hominum est à solo Deo, certè implicat ut tota collectio sit à solo Deo: sed implicat ut tota collectio ut sic non sit à Deo solo; si enim non est à solo Deo: ergo est partim à Deo, & partim à se; implicat autem ut aliquid etiam partialiter sit ens à se: ergo implicat ut generationes sint ab æterno.

Quinta probatio. Quintò, huc faciunt argumenta omnia, quibus probatum est, implicare infinitum quodlibet categorematicum; si enim generationes essent ab æterno, illæ fuissent infinitæ, & numerus animarum esset infinitus.

Obiectio. Obicitur. Ad hoc ut aliquid sit ab æterno, satis est quod dici potuerit, *est, & nunquam non fuit*: sed de generationibus dici hoc potuit: ergo generationes esse potuerunt ab æterno. Probatur minor. Potuit dici, *est generatio, & nunquam non fuit*, si ante quamlibet generationem esse potuit alia prior, ita ut nulla sit omnium prima: sed non implicat ut ante quamlibet generationem detur alia prior, sicut non implicat ut post quamlibet sit alia posterior: ergo potuit semper dici, *generatio est, & nunquam non fuit*.

Hoc argumentum eandem planè habet solutionem, quam illud aliud habet, quod de motu ab æterno statim proponetur, & soluetur.

SECTIO II.

Verum fuerit possibilis motus successivus ab æterno.

Differt creatio rei successivæ ab æterno, à creatione permanentium. Certum est primò, productionem motus successivæ ab æterno multum differre à productione entis permanentis ab æterno; aliud enim est aliquid esse æternum, & aliquid esse ab æterno. Res quæ propriè dicitur æterna, debet esse tota simul, & immutabilis per totam æternitatem: esse autem ab æterno tantum significat id cuius nullum est initium, sed semper fuit secundum aliquas suas partes. Si ergo motus factus esset ab æterno, non esset factus totus simul, neque semper fuisset secundum se totum, sed heri fuisset una eius pars, & prius alia, & alia in infinitum.

Qualis esset rei successivæ creatio ab æterno. Certum est secundò, quod si motus esset ab æterno, nulla etiam eius pars distributivè sumpta esset ab æterno, quia illa pars, si duraret tantum per horam, haberet horam immediatè sequentem, quæ non fuisset ab æterno, cum haberet aliquid prius; & sic res æterna non antecederet rem factam in tempore nisi unâ horâ. Omnes igitur partes motus collectivè sumptæ essent ab æterno, quia nunquam non fuisset aliqua pars huius motus; sic enim ille motus, quamvis non repleter æternitatem secundum ullam sui partem; repleter tamen illam secundum se totum.

Conclusio negans. Dico itaque videri omninò probabilius, quod nullum ens successivum potuerit esse ab æterno. Ita docent multi Recentiores contra Okamum, Gabrielem, Gregorium, Vasquem. Rationes pleræque video afferri parum efficaces, quas breviter refero & improbo.

S. I.

Rationes minus efficaces contra æternitatem motus successivi

Prima est, & ferè communis. De ratione motus est habere prius & posterius: sed quod est ab æterno, nihil habet prius: ergo motus esse non potest ab æterno.

Responderi potest, quod simili probaretur argumento, motum esse non posse in æternum, quia de ratione motus est habere posterius; quod autem est in æternum, nihil habet posterius. Equivocatio igitur est in illa propositione, *De ratione motus est habere prius & posterius*; si enim sensus illius sit, quod de ratione motus est habere aliquid prius omnibus partibus sumptis collectivè, & ista est propositio; si autem sensus sit, quod de ratione motus est habere partes priores & posteriores, id est non totas simul, vera est propositio, & motui factò ab æterno planè conveniret habere hoc modo partes priores & posteriores, id est non totas simul, sicut etiam conveniret motui, qui duraret in æternum.

Secundò argumentantur alij parum efficaciter. Non potuerunt esse ab æterno infinitæ horæ: ergo nec potuit esse ab æterno motus infinitus. Probo antecedens. Non possunt esse infinitæ horæ, si non possunt esse aliquæ horæ; totum enim non potest esse sine suis partibus: sed nulla hora esse potuit ab æterno: ergo nec infinita hora. Probatur minor. Hora necessariò habet quatuor quadrantes, quorum unus est alio prior: ergo secundus quadrans non est ab æterno: ergo quod est æternum, uno solum quadrante antecedit rem non æternam.

Responderi potest, infinitas horas esse non posse æternas, ita ut vel omnes fuerint per totam æternitatem, vel aliqua fuerit æterna; sed esse posse ab æterno, ita ut omnes collectivè sumptæ repleant totam æternitatem, quatenus secundum diversas horas respondent diversis instantibus æternitatis. Distingui ergo debet primum antecedens. Non potuerunt esse ab æterno infinitæ horæ, ita ut vel secundum aliquam, vel secundum omnes distributivè extiterint ab æterno, concedo; ita ut omnes collectivè repleant totam æternitatem, & singule respondeant singulis partibus æternitatis, nego. Quod additur, totum non esse sine partibus, verum est; hic enim totum est ab æterno, quia semper existit secundum aliquam sui partem; nunc unam, deinde aliam.

Tertiò argumentantur nonnulli. Si sol esset ab æterno productus in motu, necessariò esset productus in aliquo situ, id est vel in Oriente, vel in Occidente, iuxta lunam, vel ab ea remotus. Si in Oriente, vel ibi mansit infinito tempore; & sic non fuit motus ab æterno; vel uno die ab Oriente attingit Occidentem; & sic æternitas erit solum unus dies, quia sol est in Oriente ab æterno, in Occidente autem est in tempore.

Responderi potest, quando quaeritur, an sol conditus ab æterno esset productus in Oriente, an in Occidente, vel quaeri de prima creatione solis; & sic dico solem nec esse conditum in Oriente, nec in Occidente; quia si est conditus ab æterno, nunquam est primò conditus: vel quaeri de continuata consecratione solis per totam æternitatem à parte ante; & sic dico, solem esse conditum in Oriente, & in Occidente; in coniunctione,

Quaest. III. Sect. III. de Possib. mot. ab aeterno. 271

coniunctione, & oppositione lunæ; fuit enim infinities in Oriente, & infinities in Occidente; creati enim ab aeterno, est conservari per infinitum tempus. Sicut ergo si à me quaereretur, ubi fuit hoc anno conditus sol; responderem, in Oriente & in Occidente, in oppositione & coniunctione lunæ; ita cum quaeritur ubinam fuit sol ab aeterno conditus, respondeo infinities in Oriente, infinities in Occidente.

S. 11.

Rationes efficaces.

His igitur omnis, quæ nullo modo probant impossibilitatem motus ab aeterno,

Prima probatio efficiat.

Prima ratio sit. Implicat ut motus sit ab aeterno, si implicat ut partes posteriores sint ab aeterno, etiam collectivè sumptæ; motus enim successivus essentialiter dicit partes priores & posteriores: sed implicat ut partes posteriores etiam collectivè sint ab aeterno, quia partes posteriores ut sic dicunt aliquid prius; quod autem est aeternum, nihil habet prius toto collectivè sumpto: ergo motus successivus esse non potuit aeternus. Confirmatur, quia implicat aliquid corrumpi ab aeterno, quia sic fuisset ab aeterno; & tamen nunquam fuisset, quia quod corrumpitur, non est: ergo non possunt dari corruptiones ab aeterno. Sed si daretur motus ab aeterno, darentur corruptiones ab aeterno, quia darentur partes priores & posteriores, quæ semper generantur, & corrumpuntur: ergo implicat motus ab aeterno.

Secunda probatio.

Secunda ratio sit. Si daretur motus ab aeterno, daretur infinitum (quod omne ostendi superius esse impossibile). Imò daretur infinitum terminatum æquale infinito interminato; quod absurdum est. Moveantur igitur ab aeterno Petrus, & Paulus ab Oriente super spatium infinitum, sed ita ut Petrus triplo moveatur velocius, quam Paulus: quiescat hodie Petrus, quem volo pervenire hodie Lugduni, & quiescere; tunc certum est quod Petrus confecisset hodie spatium triplo maius spatio quod confecit Paulus: ergo spatium quod interiacet inter Petrum & Paulum, est infinitum, & quidem terminatum, duplo maius spatio terminato quod confecit Paulus. Est infinitum, cum sit maius infinito interminato; est terminatum, cum in una eius extremitate sit Petrus, & in altera Paulus.

Enatio.

Neque dicas, hoc quidem argumento probari, quod implicat motus ab aeterno, qui sit alio velocior; non probat autem quod implicet motus ab aeterno.

Sed contrà, quia si formica moveretur ab aeterno, tardius moveretur quam aquila: ergo si datur motus ab aeterno, erit alio velocior. Deinde si tota moveatur, certè pars eius interior movebitur tardius quam pars exterior: ergo unus motus erit altero velocior. Cælum vnum velocius movetur quam aliud, & sic de aliis innumeris exemplis probari potest, quod motus etiam aeternus erit velocior quam alter.

Tertia probatio.

Tertia denique ratio sit, quia implicat ut Deus in aliquo genere faciat totum quod potest facere, ut amplius urgebitur sectione sequenti: sed si faceret motum ab aeterno, faceret motum à parte ante, quantum potest facere maximum: ergo non potest ab aeterno esse motus.

Prima obiectio.

Obiicitur primò. Non implicat motus ab aeterno, si ratio aternitatis non destruat rationem

A successionis, neque cum illa pugnet: sed ratio aternitatis non destruit rationem successionis: ergo non implicat ut motus sit ab aeterno. Probat minor. Ratio successionis dicit tantum habere partes priores, & posteriores: sed habere partes priores & posteriores, non pugnat cum aternitate: ergo ratio successivus non pugnat cum aternitate. Probo minorem. Illud non pugnat cum aternitate, de quo dici potest, *Est, & nunquam non fuit*: sed de eo quod habet partes priores, & posteriores, potest dici, *Est, & nunquam non fuit*; quod probat. De eo dici potest, *Est, & nunquam non fuit*, quod habet partes priores, & priores in infinitum: sed habere partes priores & priores in infinitum, non pugnat cum habere partes priores & posteriores: ergo de eo quod habet partes priores & posteriores potest dici, *Est, & nunquam non fuit*. Probat minor. Habere partes priores & posteriores, pugnat tantum cum eo quod est habere partes totas simul: sed habere partes priores & priores in infinitum, non est habere partes totas simul: ergo habere partes priores & posteriores, non pugnat cum habere partes priores & priores in infinitum.

B Respondeo rationem entis successivus non pugnare formaliter & directè cum aternitate, pugnare autem consequenter & indirectè, propter rationes quas attuli. Vnde ad formam distinguitur maior, Ratio successivus dicit tantum habere partes priores & posteriores, directè & formaliter, concedo. Consequenter & indirectè, nego. Quomodo agens de infinito dixi ens creatum formaliter & secundum conceptum explicitum non negare infinitum, sed dicere solum dependentiam, quamvis consequenter & indirectè neget infinitum: sic motus nihil directè dicit nisi partes habere priores & posteriores, quamvis dicat consequenter habere aliquam primam partem. Ad probationes eadem distinctio sufficienter respondet.

C Obiicitur secundò. Non implicat motus, qui nullam habeat primam partem, v.g. primam horam: ergo non implicat motus ab aeterno. Consequentia patet, quia si esset motus qui nullam habuisset primam horam, ille motus fuisset ab aeterno. Probat ergo antecedens. Si nulla esset hora in motu, quæ ante se non haberet aliam priorem, ille motus non haberet primam horam: sed nulla est hora, quæ non possit aliam habere priorem horam: ergo non implicat motus, qui non habeat ullam primam horam.

Secunda obiectio.

D Respondeo distinguendo primum antecedens: non implicat motus qui nullam habeat primam partem, non implicat ratione singularum partium sumptarum distributivè, concedo; non implicat ratione totius collectionis, nego. Ad probationem distinguitur minor: nulla est pars quæ non possit habere aliam ante se, nulla est pars propterea sumpta distributivè, & sola, concedo; nulla est pars propterea sumpta collectivè cum aliis, nego.

E Obiicitur tertio. Non magis est essenziale motui habere aliquam primam partem, quam habere aliquam ultimam: sed nullo modo est essenziale motui habere aliquam partem ultimam: ergo nec est illi essenziale habere aliquam primam partem.

Tertia obiectio.

Respondeo ut supra; non est magis essenziale motui formaliter & directè habere aliquam primam partem, quam habere aliquam ultimam, concedo; non est magis essenziale consequenter & indirectè, nego.